

EUROPA-PARLAMENTET

2004

2009

Mødedokument

14.10.2004

B6-0162/2004

FORSLAG TIL BESLUTNING

på baggrund af Rådets redegørelse

jf. forretningsordenens artikel 103, stk. 2

af Jan Marinus Wiersma

for Udenrigsudvalget

om Den Europæiske Unions militære operation Althea i Bosnien-Hercegovina

Europa-Parlamentets beslutning om Den Europæiske Unions militære operation Althea i Bosnien-Hercegovina

Europa-Parlamentet,

- der henviser til Rådets fælles aktion 2004/570/FUSP af 12. juli 2004 om Den Europæiske Unions militæroperation i Bosnien-Hercegovina¹,
 - der henviser til artikel 21 i traktaten om Den Europæiske Union,
 - der henviser til sin beslutning af 10. april 2002 om den nuværende situation inden for Den Europæiske Sikkerheds- og Forsvarspolitik (ESFP) og forbindelserne mellem EU og NATO²,
 - der henviser til sine beslutninger om den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik (vigtigste aspekter og grundlæggende valg), især beslutningerne af 26. september 2002³ og af 23. oktober 2003⁴,
 - der henviser til sin beslutning af 13. marts 2003 om Den Europæiske Unions militæroperation i Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien⁵,
 - der henviser til sin beslutning af 10. april 2003 om den nye europæiske sikkerheds- og forsvarsstruktur⁶,
 - der henviser til forretningsordenens artikel 103, stk. 2,
- A. der henviser til, at Rådets fælles aktion af 12. juli 2004 og meddelelsen fra Det Europæiske Råd om en ESFP-mission med kodenavnet "Althea" i Bosnien-Hercegovina, som vil være Den Europæiske Unions første militære mission i større målestok med omkring 7 000 militærpersoner sammenlignet med de tidligere mindre missioner "Concordia" (omkring 350 militærpersoner) i FYROM-Makedonien og "Artemis" (omkring 1400 militærpersoner) i Congo,
- B. der mener, at en EU-operation med mulighed for magtanvendelse ud over den eksisterende EU-politistyrke i Bosnien-Hercegovina bør tilstræbe at opnå en bred offentlig opbakning og overholde de højeste standarder for demokratisk legitimitet,
- C. der henviser til resolution nr. 1551, vedtaget af FN's Sikkerhedsråd den 9. juli 2004, hvori parterne mindes om, at de har forpligtet sig til ubetinget samarbejde med Det Internationale Tribunal for det tidligere Jugoslavien med henblik på overdragelse til

¹ EUT L 252 af 28.7.2004, s. 10.

² EUT C 127 E af 29.5.2003, s. 579.

³ EUT C 273 E af 14.11.2003, s. 295.

⁴ EUT C 82 E af 1.4.2004, s. 599.

⁵ EUT C 61 E af 10.3.2004, s. 379.

⁶ EUT C 64 E af 12.3.2004, s. 599.

tribunalet af alle anklagede personer,

- D. der tager til efterretning, at De Forenede Nationers Sikkerhedsråd støtter denne mission¹, som vil overtage flertallet af de opgaver, som udføres af NATO's stabiliseringsstyrke (SFOR) frem til 2004,
- E. der bemærker, at de fælles udgifter i forbindelse med operationen anslås til 71,7 mio. €, og at disse i medfør af EU-traktatens artikel 28, stk. 3, skal afholdes direkte af medlemsstaterne og skal forvaltes gennem "Athena", den ordning, som indførtes med Rådets afgørelse 2004/197/FUSP af 23. februar 2004²,
- F. der henviser til, at sikkerhedssituationen i Bosnien-Hercegovina er blevet væsentlig forbedret siden krigens afslutning i 1995, men at der stadig består en række trusler mod sikkerheden i landet, som kræver særlig opmærksomhed, især på grund af den organiserede kriminalitet og korrupsionen, den internationale terrorisme, borgerlige uroligheder og etniske spændinger,
- G. der henviser til, at de nuværende skrøbelige institutionelle rammer, som blev resultatet af Daytonaftalerne fra 1995, ikke giver Bosnien-Hercegovina mulighed for effektivt og med gode resultater at afværge disse trusler,
- H. der henviser til, at flere hundrede tusinde flygtninge endnu ikke har kunnet vende tilbage, og at det blandt andet skyldes, at store dele af området er forurenet med landminer, både personelminer og panserminer, og at disse områder derfor er yderst farlige; der tilføjer, at minerydning er en altafgørende forudsætning for økonomisk udvikling og stabilitet navnlig med henblik på turisme og landbrug,
- I. der stærkt anbefaler, at der, inden der indledes forhandlinger om tiltrædelse af EU, indgås en fredsftale mellem Bosnien og dets nabolande, som reviderer Daytonaftalerne og skaber gensidig tillid, samtidig med formelle bilaterale samarbejdsaftaler; der påpeger, at fredsftaler kan forberedes ved en international konference med deltagelse af alle lande i regionen, EU-medlemsstaterne, FN og De Forenede Stater,
- J. der henviser til, at den af NATO ledede stabiliseringsstyrke (SFOR) har spillet en afgørende rolle for opretholdelse af fred og sikkerhed i Bosnien-Hercegovina og har været med til at sikre stabilitet og hindret, at der udbrød nye uroligheder,
- K. der konstaterer, at NATO vil opretholde et hovedkvarter i Sarajevo med ca. 250 militære og civile ansatte, hvis primære opgave vil bestå i at videreføre NATO's dialog med Bosnien-Hercegovina om en reform af forsvaret, og som sammen med EU påtager sig ansvaret for bekæmpelse af terrorisme og for alle aktiviteter i forbindelse med eftersøgningen af krigsforbrydere; understreger, at det internationale samfunds, NATO's og, i sidste instans, Den Europæiske Unions troværdighed afhænger af pågribelsen og retsforfølgelsen af anklagede krigsforbrydere, som er en forudsætning for yderligere forsoning,

¹ Resolution 1551 vedtaget af FN's Sikkerhedsråd den 9. juli 2004.

² EUT L 63 af 28.2.2004, s. 68.

- L. der understreger, at stabiliseringen af Bosnien-Hercegovina er af meget stor betydning for stabiliteten i hele regionen, og at styrkelsen af landets institutioner på afgørende vis vil kunne bidrage til at afgøre de uløste spørgsmål om institutioner og statsanerkendelse i nabolandene,
1. glæder sig over EU's nye samordnede og konsekvente tilgang til Bosnien-Hercegovina, som omfatter en samlet politik for området¹, et nyt mandat for EU's særlige repræsentant², de civile aspekter som f.eks. stabiliserings- og associeringsprocessen og programmet for fællesskabsbistand til genopbygning, udvikling og stabilisering (CARDS), Den Europæiske Unions politimission³ samt den fremtidige militære stabiliseringsstyrke Althea;
 2. beklager på ny, at Europa-Parlamentet ikke er blevet inddraget, at traktaten begrænser Parlamentets ret til at blive hørt, samt den begrænsede information;
 3. beklager desuden afgørelsen om at finansiere denne mission med bidrag, der ikke hidrører fra EU's almindelige budget;
 4. mener, at Althea-operationen bør indebære en styrkelse af EU's samlede politik over for Bosnien-Hercegovina og bidrage til at støtte landets fremskridt hen imod et eventuelt EU-medlemskab; glæder sig endvidere over udtalelserne om, at sigtet med denne aktion er at styrke den lokale politikapacitet og bekæmpe organiseret kriminalitet gennem en gradvis overdragelse af ansvaret for sikkerheden til de lokale myndigheder;
 5. støtter stabiliserings- og associeringsprocessen i Bosnien-Hercegovina, som udgør en vigtig ramme for landets kurs i retning af EU; glæder sig over det nye mandat til EU's særlige repræsentant, Paddy Ashdown, med henblik på gennemførelse af den samlede støttepakke for Bosnien-Hercegovina, men minder på ny om, at Bosnien-Hercegovina i første række selv må gøre en indsats;
 6. glæder sig over EU's afgørelse om at gøre brug af NATO's aktiver og muligheder i forbindelse med Althea-missionen, hvormed samarbejdet mellem de to organisationer bekræftes og aftalen af 22. december 2002 om EU's adgang til NATO's planlægnings- og kommandofaciliteter ("Berlin Plus") bekræftes;
 7. går ind for det snævrere mulige samarbejde mellem EU's stabiliseringsstyrke i Bosnien-Hercegovina og den tilbageværende NATO-tilstedeværelse i landet med henblik på at sikre en klar afgrænsning af de to organisationers rolle og ansvarsområder;
 8. glæder sig over, at NATO fortsat vil være til stede i Bosnien, og at man inden for rammerne af NATO's program Partnerskab for Fred vil beholde et særskilt NATO-hovedkvarter i Sarajevo, men insisterer på, at ikke blot fredsmissionen, men også ansvaret for operationer til bekæmpelse af terrorisme og anholdelsen af krigsforbrydere bør overdrages til EU;

¹ Den detaljerede strategi for Bosnien-Hercegovina blev skitseret af Rådet (eksterne forbindelse) den 14. juni 2004 og vedtaget af Det Europæiske Råd den 17.-18. juni 2004. Rådet for Den Europæiske Union, 10099/04, Bruxelles den 15. juni 2004.

² Rådets fælles aktion 2004/569/FUSP af 12. juli 2004, EUT L 252 af 28.7.2004, s. 7-9.

³ Rådets fælles aktion 2002/210/FUSP af 11. marts 2002, EFT L 70 af 13.3.2002, s. 1.

9. henstiller til EU's særlige repræsentant, at han ikke bare samarbejder snævert med den øverstbefalende for EU's styrke, men også inddrager NATO's repræsentation ved koordineringsgruppen for EU's særlige repræsentant for at sikre samordning og konsekvens i forbindelse med alle EU's aktiviteter i Bosnien-Hercegovina;
10. glæder sig over, at tredjelande agter at deltage i EU's militære operation;
11. mener, at der med denne operationen skal tilvejebringes yderligere kapacitet for planlægning og forvaltning af europæiske militære operationer på EU-niveau med henblik på at udvikle EU's civile og militære planlægningsenhed; glæder sig over, at det er hensigten at sammenkæde den militære indsats med andre aspekter af EU's rolle i Bosnien-Hercegovina, herunder politiopgaver, udvikling og uddannelse;
12. opfordrer Althea-missionen til at forpligte sig til i menneskerettighedsanliggender at respektere fællesskabsretten og folkeretten;
13. anser det for væsentligt, at EU-styrken kommer til at omfatte et stabilt "gendarmerelement" (den integrerede politienhed) til udførelse af opgaver, som militæret generelt ikke er uddannet til, og som en almindelig politistyrke ikke er i stand til at varetage, især fordi EU's politimission ikke har et mandat til gennemførelse, men kun kan rådgive og overvåge udviklingen; understreger i den forbindelse, at det er vigtigt at optrappe bestræbelserne på at oprette en lokal, multi-etnisk politistyrke, som alle samfundsgrupper i landet kan have tillid til;
14. opfordrer EU's militær- og politistyrker og de civile myndigheder i Bosnien-Hercegovina til at samarbejde snævert om en energisk eftersøgning efter krigsforbrydere og bekæmpelse af enhver form for terrorisme;
15. henstiller, at EU-styrken viderefører SFOR's nylige praksis med stationering af små militære team, der bor sammen med befolkningen i "gæstehuse", med henblik på konstant at overvåge situationen og spille en forebyggende rolle på trods af reduktionen af styrkerne fra 12 000 til 7 000 mand i juni 2004;
16. understreger behovet for en entydig deling af ansvaret for kommandostrukturen mellem den øverstbefalende for EU-styrken i Bosnien-Hercegovina og den øverstbefalende for operationen, som er DSACEUR ved SHAPE; glæder sig over, at der i NATO's regionale hovedkvarter i Napoli (Italien) vil blive oprettet en EU-kommandostruktur;
17. kræver i betragtning af de mere integrerede og koordinerede civile og militære aspekter af Althea-operationen at blive holdt løbende orienteret af EU's særlige repræsentant og regelmæssigt at blive orienteret af formanden for Den Udenrigs- og Sikkerhedspolitiske Komité (PSC), som varetager den politiske og strategiske ledelse af EU's militære operation;
18. kræver - for at undgå situationer som dem, der opstod i Kosovo i marts 2004 - oplysning om den planlagte procedure for beslutningstagningen mellem de forskellige EU-organer i tilfælde af spontane udbrud af vold; anmoder Rådet om specifikke oplysninger om Althea-missionens operationskapacitet og dens regler for operationer (Rules of Engagement);

19. håber, at oprettelsen af EU's civile og militære planlægningsenhed bliver et vigtigt skridt hen imod formidling af analyser og erfaringer fra Althea-operationen med henblik på at gøre EU til en mere effektiv forvalter af civile og militære kriser;
20. opfordrer til en koordinering af efterretningsvirksomhed og anbefaler, at der anvendes en særlig mekanisme for koordinering af informationsstrømme om sandsynligheden for etniske spændinger mellem EU, NATO, De Forenede Stater og andre aktører i regionen;
21. opfordrer Rådet til at definere og opgradere den rolle, som EU's Overvågningsmission i Bosnien-Hercegovina spiller, for at gøre den hensigtsmæssig, samt at integrere denne civile enhed i Althea-missionen;
22. hilser det velkomment, at operationen vil blive evalueret efter seks måneder, og opfordrer EU's særlige repræsentant og formanden for PSC til at give Parlamentet en redegørelse for denne evaluering;
23. opfordrer Formandskonferencen til at give det kompetente udvalg tilladelse til at sende en undersøgelsesdelegation til Bosnien-Hercegovina med henblik på at evaluere processen;
24. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet, Kommissionen, medlemsstaternes og tredjelandes parlamenter samt parlamenterne og regeringerne i Bosnien-Hercegovina.